

در هوای نینوا

چغچغه‌ها به صدا در می‌آید

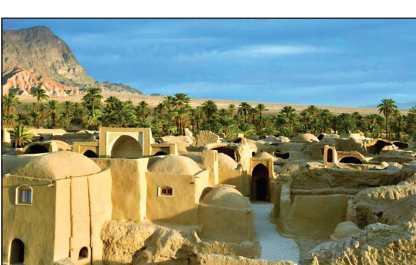
انجندان یکی از روستاهای تاریخی استان آذربایجان مرکزی در ۲۸ کیلومتری جنوب شرق شهر اراک است. در این روستای تاریخی در روزهای دهم و یازدهم محرم مراسمی به نام چغچغنی برگزار می‌شود. به گزارش همشهری، چغچغه اینها آهنگ‌های مسوزون ایجاد می‌شود. غالباً یک نفر آواها و نوحه‌های محلی سر داده و چغچغزن‌ها با هماهنگی خاص با چغچغه، جواب می‌دهند. این آیین ریشه در سوگواری و عزاداری قوم بنی‌اسد دارد. زمانی که قوم بنی‌اسد پس از واقعه روز عاشورا به کربلا می‌رسند و وقتی با پیکرهای بی‌سر امام حسین(ع) و یارانشان مواجه می‌شوند، به نشانه عزاداری سنگ‌هایی را بر می‌دارند و به سر و صورت خود می‌زنند. این سنگ‌ها به مرور زمان در عزاداری انجندان تبدیل به ۲ تکه چوب شده است.

تصاویر لوله کشی آب مربوط به تهران قدیم است

خبر روز

۷ شهر ایران در فهرست گرم‌ترین‌ها

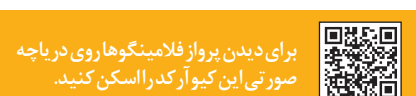
آخرین فهرست منتشر شده از گرم‌ترین شهرهای جهان نشان می‌دهد ۷ شهر ایران در میان ۱۵ شهر گرم جهان جای گرفته‌اند. به گزارش همشهری آنلاین، دیروز (چهارشنبه، ۱۷ مرداد) استان «دارال» در الجزیره با دمای ۴۸٫۴ درجه سانتی‌گراد برای دومین روز متوالی گرم‌ترین شهر جهان شد. براساس این فهرست که دیروز منتشر شده است، طیس در خراسان جنوبی با دمای ۴۸٫۲ درجه سانتی‌گراد بالای صفر دومین شهر گرم جهان بود. همچنین امیدیه در خوزستان با دمای ۴۷٫۸ درجه سانتی‌گراد بالای صفر در جایگاه سومین شهر گرم جهان قرار گرفت. رتبه پنجم اما این بار به صفی‌آباد در قزوین در خوزستان رسید که در این روز دمای ۴۷٫۱ درجه سانتی‌گراد را ثبت کرد. بعد از آن شهر آبادان در خوزستان نیز با دمای ۴۷ درجه سانتی‌گراد ششمین شهر گرم جهان بود. همچنین خور در اصفهان، زابل در سیستان و بلوچستان و اهواز در خوزستان به ترتیب با دمای ۴۶٫۹، ۴۶٫۸ و ۴۶٫۸ درجه سانتی‌گراد در جایگاه‌های دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم قرار گرفتند.

ویژه

سیاه قلم فلامینگوها روی دریاچه صورتی

با اینکه بهار و پاییز زمان بهتری برای سفر به دریاچه مهارلو در استان فارس است، اما دیدن تصاویری از فلامینگوهایی که دریاچه صورتی را به رنگ سیاه درمی‌آورند در دل تابستان هم خالی از لطف نیست. به گزارش همشهری، ویدئویی که این روزها در فضای مجازی حسابی پربازدید شده حضور فلامینگوها در دریاچه صورتی یا همان دریاچه مهارلو را نشان می‌دهد تا شاید در گرمای خرمایزان این روزها احساس بهتری را تجربه کنیم. فلامینگوها در حرکتی هماهنگ و حیرت‌انگیز انگار سطح دریاچه را به رنگ سیاه درمی‌آورند و روی سطح صورتی نقشی از سیاه قلم می‌زنند. دریاچه فصلی مهارلو در جنوب شرقی شیراز، مشهورترین دریاچه رنگی ایران است که گاهی قرمز و گاهی صورتی می‌شود.

بیش از ۱۶ درصد تهدید اشتغال سیستان و بلوچستان محقق شد
خلیل احمد سلامی، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سیستان و بلوچستان: میزان تهدید ایجاد اشتغال امسال ۴۱ هزار و ۶۵۱ شغل بوده که تاکنون ۶ هزار و ۶۸۳ شغل با میزان تحقق ۱۶٫۴ درصد محقق شده که از میزان ۳ ماهه ۲۵ درصد است، کمتر است.

سال ۱۳۰۰ بیماری گریبان مردم بیرجند را گرفت و مرگ‌ومیر ناشی از آن موجی از نگرانی به وجود آورد. نظر پزشکان این بود که آب آب‌انبارها آلوده و آلودگی‌ها، حصیه و اسهال خونی شایع شده است

۱۰۰ سالگی لوله‌کشی آب در ایران

بیرجند در خراسان جنوبی، نخستین منطقه‌ای در ایران است که صاحب لوله‌کشی آب آشامیدنی شد

گزارش محمود مولایی روزنامه‌نگار

تاریخ

قناتی که زمانی از آنجا نخستین لوله‌کشی آب در کشور به بیرجند کشیده شد، همچنان پر آب است و یادآور سال‌های ابتدای قرن چهاردهم شمسی. کوی‌های متعدد در خراسان جنوبی در سال ۱۳۰۰ شمسی نشان از بی‌آبی داشت و اهالی بیرجند از نبود آب آشامیدنی سختی‌های بسیاری می‌کشیدند؛ سختی‌هایی که در نهایت به لوله‌کشی آب آشامیدنی در این شهر انجامید.

مردم ایران به آب آشامیدنی سالم دسترسی دارند

۹۴٫۲%

جمعیت شهری به آب آشامیدنی سالم دسترسی دارند

۹۹٫۶%

درايت شوكت الملک

سال‌های ابتدایی سده چهاردهم شمسی به انقراض حکومت قاجار و روی کار آمدن حکومت پهلوی منجر شد، در حالی که بیرجند در کنش‌فوق‌س آب آشامیدنی بود. یک محقق، پژوهشگر و راهنمای گردشگری در بیرجند به همشهری می‌گوید: «سال ۱۳۰۰ در بیرجند اتفاقات عجیبی افتاد. بیماری‌هایی گریبان مردم بیرجند را گرفت و مرگ‌ومیر ناشی از آن موجی از نگرانی به وجود آورد. آن موقع حاکم بیرجند فردی به نام محمدابراهیم شوکت‌الملک بود که فرزندش، اسدالله علم بعدها وزیر دربار پهلوی دوم شد.» احمد کاشانی ادامه می‌دهد: «شوکت‌الملک انسان بسیار پادارایی بود و کمیته ۲۵ نفره‌ای را تشکیل داد. اعضای این کمیته از بزرگان شهر بودند و حاکم بیرجند از آنها خواست این بحران را مدیریت کنند. بزرگ‌ترهای می‌گفتند بیماری‌های شایع در بیرجند یکبار جان یک خانواده را می‌گرفت و حتی از خانواده‌های بزرگ ۴-۳ نفر زنده می‌ماندند. مردم بیرجند در سال ۱۳۰۰ چیزی از سر گذراندند شبیه آنچه ما در اپیدمی کرونا تجربه کردیم.»

روستای «علی‌آباد لوله»

به گفته این محقق، آن موقع ۳ محله قدیمی به نام محله «میان‌ده»، «خیرآباد» و «رنگرزا» وجود داشت. او می‌گوید: «در هر محله یک تلمبه تعبیه شد و مردم از آنجا برای مصرف آب آشامیدنی استفاده می‌کردند. بدین ترتیب نخستین شهر مجهز به آب لوله‌کشی شهری در کشور شناخته شد.» کاشانی عنوان می‌کند: «طی سال‌ها شبکه آب‌رسانی در بیرجند گسترده شد تا به روزی رسید که آب لوله‌کشی در هر خانه‌ای وجود داشت. از آنجا که آب آشامیدنی بیرجند از قنات روستای علی‌آباد تامین می‌شد، بعدها نام این روستا به علی‌آباد لوله تغییر کرد.» او اضافه می‌کند: «دبی آب قناتی که آن زمان انتخاب کردند با گذشت بیش از ۱۰۰ سال هنوز چندان کاهش نیافته است؛ با اینکه در ۲۰ سال اخیر با خشکسالی نیز مواجه بوده‌ایم.»

جمعیت روستایی به آب آشامیدنی سالم دسترسی دارند

۸۷%

گذرگاه تجاری

بیرجند همواره گذرگاهی تجاری در مسیر جاده ابریشم بوده است. کاشانی توضیح می‌دهد: «جاده‌ای به نام آدویه از بیرجند می‌گذشت و این شهر به نوعی دروازه تجارت با هندوستان بزرگ بود. در واقع تمام پارچه و ادویه‌ای که از هندوستان در مسیر جاده ابریشم ترانزیت می‌شد، در بیرجند بارانداز و بخشی در خود کشور توزیع می‌شد و بخش دیگر راهی استانبول می‌شد.» این محقق و پژوهشگر عنوان می‌کند: «از چهارگوشه کشور بازرگانان برای تجارت پارچه و ادویه وارد بیرجند و در آنجا ماندگار می‌شدند.» او ادامه می‌دهد: «به واسطه شاهراه تجاری، پزشکان خارجی در بیرجند زندگی می‌کردند که گاه با کاروان‌ها می‌آمدند و گاه برای سکونت دائمی به این شهر سفر می‌کردند. در بیرجند ما پزشک هندی، آلمانی و انگلیسی داشتیم که اسامی آنها در کتاب‌های تاریخی موجود است.»

کمیته ۲۵ نفره

به گفته احمد کاشانی، برای خروج مردم بیرجند از بحران آب آشامیدنی و مرگ‌ومیر ناشی از آن کمیته ۲۵ نفره‌ای تشکیل شد. او می‌گوید: «عضای کمیته به سراغ پزشکان هندی و آلمانی رفتند. نظر پزشکان این بود که آب آب‌انبارها آلوده و آلودگی‌ها، حصیه و اسهال خونی شایع شده و گریبان مردم شهر را گرفته است. توصیه پزشکان این بود که از آب‌انبار به عنوان آب آشامیدنی استفاده نشود؛ در حالی که آب‌انبار جزو جدانشدنی زندگی مردم در کویر محسوب می‌شد.» این پژوهشگر یادآور می‌شود: «کمیته ۲۵ نفره به این نتیجه می‌رسد که باید فکری به حال آب آشامیدنی مردم شود تا به موازات آن پزشکان به درمان بیماران بپردازند و ویروس بیشتر از این گریبان مردم را نگیرد.»

لوله‌کشی آب در پایتخت

تهران در ابتدای قرن چهاردهم با مشکلات کم‌آبی و محدودیت‌های آب آشامیدنی مواجه بود. ابتدا آب از طریق ۴۸ رشته قنات وقتی خصوصی برای ساکنان تهران تامین می‌شد، اما دوربودن محل قنات‌ها، افزایش جمعیت، سختی انتقال، آب آلوده‌بودن آب به دلیل عبور از گذرگاه‌های مختلف، آلوده‌بودن آب‌انبارها و... باعث شد مسئولان در سال ۱۳۰۱ به فکر چاره‌ای برای رفع مشکلات آب باشند. در سال ۱۳۰۶ عملیات ساخت مجرای رودخانه کرج به تهران شروع شد و ۵۲ کیلومتر در ۴ ماه راه‌اندازی شد؛ اما فقط ۲۰ کیلومتر از این مسیر کالال‌کشی شده بود و همین امر موجب هزرت‌های آب و آلوده‌شدن آن می‌شد. در سال ۱۳۳۰ جمعیت تهران به ۹۰۰ هزار نفر رسید و مسئولان ناچار شدند طرح اولیه لوله‌کشی آب را پیاده کنند. در این طرح در تاریخچه لوله‌کشی آب در شهر تهران ۲ خط لوله فولادی به قطر ۱۴۰ اینچ و با ظرفیت ۲۴۴ متر مکعب در شبانه‌روز برای انتقال آب از آب‌گیر بیلقان به نخستین تصفیه‌خانه تهران (جلالیه) در نظر گرفته شد و در نهایت تصفیه‌خانه جلالیه فعالیت خود را از سال ۱۳۴۲ آغاز کرد.

خط انتقال آب فعال

۱۴۶,۰۰۰ کیلومتر

شبکه توزیع آب

۳۵۳,۰۰۰ کیلومتر

فعالیت بزرگ‌ترین نهالستان شناسنامه‌دار کاکتوس کشور در یزد
محمد مهدی شطرنجی، مدیر امور باغبانی و مجری طرح توسعه گیاهان دارویی یزد، بزرگ‌ترین نهالستان شناسنامه‌دار کاکتوس به ظرفیت یک میلیون قطعه نهال در یزد راه‌اندازی شده است. این نهالستان برای توسعه ۲۵۰ هکتار احداث باغ ایونتیا از رقم «کمپرسا» کشت شده است.

گردشگری

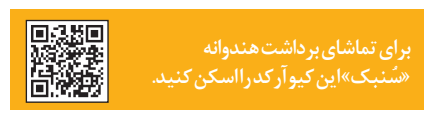
از دل این کویر هندوانه برداشت می‌شود

در گرم‌ترین روزهای تابستان هندوانه‌های دیم به نام «سَنبک» در آران و بیدگل برداشت می‌شود؛ اتفاقی که شگفتی و تعجب بسیاری را برانگیخته و تصاویری از این برداشت در فضای مجازی دست به‌دست می‌شود. به گزارش همشهری، برداشت هندوانه‌های آبدار و شیرین از دل چاله‌هایی که در کویر ایجاد شده، تعجب‌برانگیز است اما برداشت این نوع هندوانه سال‌هاست از سوی اهالی کاشان در دل کویر انجام می‌شود. کویر چاله سنسبک در اصفهان در ۷ کیلومتری شمال شرقی بیدگل در دل ماسه‌های روان منطقه بند ریگ و در جنوب غربی کویر منجاب قرار دارد. کشت دیم هندوانه در این کویر قدمت ۳۰۰ ساله دارد و به هندوانه سنسبک مشهور است که خواص دارویی از جمله پایین بودن قند و فیبر فراوان دارد.

هندوانه ارگانیک دیم
در لابه‌لای تپه‌های شنی در دل کویر چاله‌هایی وجود دارد که در دل آنها هندوانه رشد کرده. این چاله‌ها به دلیل نزدیکی به سطح آب‌های زیرزمینی محل خوبی برای رشد هندوانه‌هایی است که به‌صورت دیم رشد می‌کنند و در واقع نیازی به آبیاری ندارد. به دلیل بالا بودن سطح آب زیرزمینی در این مناطق، با کندن چاله‌هایی با عمق حدود ۷۰ سانتی‌متر می‌توان به آب رسید و این نکته باز کاشت هندوانه دیم در کویر آران و بیدگل است. پیش از این نیز مجید علی‌نقی پور، مدیر جهاد کشاورزی آران و بیدگل اعلام کرده بود که ۱۲ هکتار از مزارع کویر آران و بیدگل زیر کشت محصول هندوانه دیمی با عنوان سنسبک است که به‌طور میانگین ۲۰ تا ۴۰ تن هندوانه از هر هکتار برداشت می‌شود. هم‌اکنون از ۴۰۰ چاله واقع در این منطقه، حدود یک‌صد چاله فعال است.

هندوانه برای دیابتی‌ها
میزان آب هندوانه‌های برداشت شده از این چاله‌ها نزدیک به ۱۰ درصد بیش از هندوانه‌های معمولی است و به همین دلیل با مواد قندی کمتر، برای افراد دیابتی مناسب است. از ویژگی‌های این روش کاشت هندوانه این است که در کشت معمولی هندوانه، آب به سمست بذر هدایت، اما در کاشت هندوانه در منطقه‌های سنسبک بذر هندوانه به سمت آب هدایت می‌شود و محصول به‌دست آمده کاملاً طبیعی و بدون کود شیمیایی است. این محصول اول اول فروردین در چاله‌های سنسبک کشت و از تیر تا پایان تابستان برداشت می‌شود. روش کاشت هندوانه دیمی در کویر چاله سنسبک در فهرست ملی میراث فرهنگی ناملموس کشور ثبت شده است. شگفتی از رشد هندوانه در کویر به این علت است که نام کویر همیشه با بیابان‌های آب و علف‌گره خورده و کشت هندوانه در این اقلیم به‌صورت دیم قطعاً جای تعجب دارد.

عکس نوشت

اهدای کتاب درسی
بچه‌های حلقه پایگاه آل‌پاسین ناحیه امام رضا(ع) اصفهان، کتاب‌های کلاس دوم و ششم خود را به همراه جزوات و کتاب‌های کمک‌درسی جمع‌آوری و به نوجوان‌های کم‌بضاعت مشتاق تحویل تقدیم کردند.

درخشش عکاس مهابادی در جهان
شمال شکیبایی، عکاس جوان مهابادی در مسابقه جهانی 35th awards رتبه نخست و مقام «بهترین عکس موبایل» را دریافت کرد. عکس او تصویر یک پاکبان را در ساعت‌های پایانی شب نشان می‌دهد که سرگرم کار است.